

МІЖНАРОДНИЙ КОНСАЛТИНГ ЯК ЕФЕКТИВНА ФОРМА ІНТЕГРАЦІЇ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ У ГЛОБАЛЬНЕ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩЕ

Приєднання України до Болонської декларації значно розширило можливості та формати активної інтеграції національних вищих навчальних закладів у систему міжнародних економічних відносин, насамперед у наступних сферах:

- освітні послуги;
- науково-технічне співробітництво;
- консалтингова діяльність.

Необхідно зазначити, що ключову роль у формуванні стратегічних конкурентних переваг провідних університетів та бізнес-шкіл світу відіграє саме консалтингова діяльність. Так, всесвітньо відомими та затребуваними бізнес-сектором на сьогодні є результати досліджень учених Гарвардського університету, Міжнародного інституту розвитку менеджменту, бізнес-школи INSEAD, які конкурують з професійними глобальними консалтинговими компаніями (PricewaterhouseCoopers, Ernst&Young, KPMG, BCG, McKinsey, TNS та ін.) пропонуючи широкий спектр консультаційних послуг.

Детальніший аналіз консалтингової діяльності зазначених університетів дозволив виокремити низку специфічних характеристик, які їм обумовлюють високу конкурентоспроможність провідних освітніх закладів на міжнародному ринку консалтингових послуг.

По-перше, освітні та науково-дослідні установи активно співпрацюють з представниками бізнес-сектору в сфері проведення спільних досліджень щодо виявлення конкретних проблем певних секторів діяльності, регіонів, компаній. Таке співробітництво надає ряд переваг усім учасникам процесу, а саме: університети формують фактичну базу для подальшого використання у навчальному процесі (кейс-методи, авторські рейтингові методики тощо), а компанії — альтернативні варіанти вирішення реальних проблем.

По-друге, все більшої актуальності набуває компетентнісний підхід щодо формування професійних якостей студентів, суть якого полягає у розвитку знань, навичок та вмінь, адекватних реальним потребам бізнесу. Реалізація даного підходу можлива лише за умов активного залучення компаній до навчальної та до-

слідницької діяльності університетів, зокрема через організацію та проведення спільних конференцій, круглих столів, майстер-класів, тренінгів, коучінг-сесій тощо.

По-третє, розгортається процес інституціоналізації партнерських відносин між освітніми закладами та бізнес-сектором, що проявляється у створенні консультативних центрів, консультативних рад, центрів розвитку кар'єри тощо. Основною метою створення даних інститутів є виявлення конкретних управлінських проблем діючих компаній, розробка рекомендацій та заходів, спрямованих на їх вирішення та, у разі необхідності, забезпечення потреби у кваліфікованому персоналі.

Отже, можна зробити висновок, що висока якість консалтингових послуг, провайдерами яких виступають провідні освітні заклади світу, обумовлена насамперед тісною співпрацею та виявленням реальних потреб бізнес-сегменту.

За оцінками експертів Європейського банку реконструкції та розвитку, у 2009 р. обсяг ринку консалтингових послуг України досяг позначки 340 млн дол. США або 0,3 % ВВП країни, що перевищує аналогічні показники Італії та Польщі — 0,2 % та 0,1 % відповідно. На сьогодні на ринку функціонує близько 20 ключових консалтингових компаній, сумарна ринкова частка яких перевищує 80 %. У цілому в сфері консалтингових послуг в Україні функціонує 1,5 тис. компаній та працює близько 20 тис. осіб. Найбільш затребуваними є юридичні консультативні послуги, тренінги та семінари, енергоаудит та ІТ-консалтинг.

Враховуючи таку видову структуру консалтингових послуг, а також прогнози експертів ЄБРР щодо перспектив розвитку ринку консалтингу в Україні (на сьогодні лише 28 % компаній регулярно звертаються до професійних консультантів), прогресивні вітчизняні університети мають активно інтегруватися в сферу консалтингової діяльності, використовуючи досвід зарубіжних університетів.

Література

1. На 300 млн советов. — Компаньон <http://www.companion.ua/Articles/Content/?Id=123680&Callback=66>
2. Ценная консультация. — Коммерсант <http://www.kommersant.ua/doc.html?DocID=1546365>